

Witoszyńskiego Czesława

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Goćław

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1980

Opis

Czesław Maciej Pieciewicz Witoszyński (1875-1948) - aerodynamik, konstruktor maszyn zwany "ojcem polskiego lotnictwa". Pochodził z Horoszek na Podlasiu, świadectwo dojrzałości otrzymał w Częstochowie, studiował matematykę na uniwersytecie w Sankt Petersburgu a następnie w Liege (Belgia), gdzie w 1899 roku zdobył dyplom inżyniera mechanika. Od 1907 roku mieszkał w stolicy (przez pewien czas przy ul. Kasprzaka 2 we Włochach - dziś ul. Świerszcza), gdzie rok później założył firmę Wafapomp S.A. Równolegle prowadził działalność pedagogiczną - najpierw w Szkole Mechaniczno-Technicznej im. H. Wawelberga i S. Rotwanda a od 1915 roku na tworzonej właśnie Politechnice Warszawskiej, której został profesorem i pierwszym dziekanem Wydziału Budowy Maszyn. Zafascynowany nowoczesnym lotnictwem, w 1922 roku - dzięki pomocy Stefana Drzewieckiego - zbudował tunel aerodynamiczny i rozpoczął regularne studia lotnicze. W 1926 roku utworzył tam Instytut Aerodynamiczny, w którym dał możliwość wykazania się m.in. Stanisławowi Rogalskiemu, Stanisławowi Wigurze i Jerzemu Drzewieckiemu przy tworzeniu ich awionetek RWD. Za swoją działalność w 1936 roku otrzymał Nagrodę Naukową m.st. Warszawy. Przez wiele lat pełnił funkcję sekretarza generalnego Akademii nauk Technicznych w Warszawie. Opublikował wiele prac naukowych, m.in. "Śmigło Propeller", "Aerodynamika", "Części maszyn", "Hydraulika", "Silniki wodne i pompy". Podczas okupacji hitlerowskiej pozostał w Instytucie, który próbował ratować, starając się opóźnić odbudowę tuneli przez Niemców i wykorzystanie ich na potrzeby Rzeszy. Mimo to - posądzony o kolaborację - został wyklęty przez Armię Krajową, jednak nie został wydany na niego wyrok. Po upadku Powstania Warszawskiego został osadzony w obozie w Pruszkowie, skąd udało mu się przedostać do Łodzi. Oczyszczony z zarzutów przez profesorów tamtejszej politechniki, pozostał w tym mieście do śmierci, zajmując się problemami aerodynamiki naddźwiękowej.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kwatera 222, rząd I, miejsce 18/19.

Ciekawostki

Przed wojną planowano na tym terenie zbudować lotnisko międzynarodowe, jednak strefa lotów została zbombardowana w 1939 przez Luftwaffe. Po wojnie lotnisko odbudowano jako sportowe, służące Aeroklubowi Warszawskiemu. W 1971 zapadła decyzja o budowie tu osiedla i w 1976 lotnisko przestało istnieć. Ulica powstała pod koniec lat 70 na nowo planowanym osiedlu.

Stan obecny:

Bloki osiedla Gocław-Jantar. Powstały między 1977 a końcem lat ’80 wg proj. Tadeusza Mrówczyńskiego. Na budowę osiedla rozpisano konkurs międzynarodowy, w którym brali udział architekci ze stolic państw socjalistycznych. Konkurs, rozstrzygany w 1972 w Kazimierzu, wygrały ekipy z Belgradu, Moskwy i Warszawy (Bogusław Chyliński, Jacek Jedynak, Andrzej Skopiński i Jerzy Skrzypczak). Opracowaniem osiedla na podstawie zwycięskich prac zajął się T. Mrówczyński. Na 225 hektarach lotniska zbudowano 4 części osiedla. W 1977 uzbrojono teren, a pierwsi lokatorzy wprowadzili się w 1979 na teren Orlika. Osiedle przeznaczone jest całościowo dla ok. 40.000 osób.

Data nadania nazwy: 1980.02.22
